

Toespraak van de heer J.E.A. Haas, burgemeester van Maasdriel en vice-voorzitter van de Nieuwe Brabantse Kunststichting, bij gelegenheid van de opening van de solo-expositie van Ellen Brouwers op zondag 11 september 1994 in galerie "Escape" te Deventer.

Dames en Heren,

Voor Ellen Brouwers en ~~hen~~ die haar dierbaar zijn is deze dag een extra betekenisvolle omdat zij voor het eerst een solo-expositie heeft en dat in Deventer, naar Nederlandse begrippen ver van haar Brabantse huis.

Haar eerste, gelijk succesvolle expositie had Ellen precies 2 jaar geleden in het gemeentehuis van Loon op Zand te Kaatsheuvel.

Ellen, als verpleegkundige verbonden aan een grote leefgemeenschap voor verstandelijk gehandicapten in het Brabantse Haaren, rondde haar opleiding af in de vrije studierichting, meer specifiek in de richtingen twee- en driedimensionale vormgeving en fotografie aan de Akademie voor Beeldende Vormgeving te Tilburg.

Tot zover deze inleiding.

In de literatuur komen we steeds meer uiterst geslaagde voorbeelden tegen - nationaal en internationaal - van jonge schrijvers die hun jeugd thematisch behandelen, bewerken, verwerken en zo u wilt, en dat dikwijls op heel indringende wijze. Ellen grijpt deze expositie eveneens en heel bewust aan om daarmee zichzelf en andere geïnteresseerden te dwingen tot reflectie.

Ik vind deze wijze van confrontatie moedig en wil haar en galerie "Escape" daarmee van harte complimenteren.

Louter gedurfdheid is echter een te smalle basis om geboeid te blijven door datgene waarvoor wij naar hier zijn gekomen.

Ellen Brouwers is er mijns inziens in geslaagd om haar centrale thema op heel boeiende en gedifferentieerde wijze uit te diepen.

Zij weet zich met opvallend gemak te bewegen tussen abstractie en herkenbare figuratie.

Zij manifesteert zich steeds nadrukkelijker als een ware duizendpoot, werkende met fotografie, schilderkunst, plexiglas en andere materialen.

Ellens inspiratiebronnen zijn vele en velerlei. Bij haar spelen persoonlijke ervaringen als - recent de geboorte van hun dochter - een belangrijke rol.

Een geboorte is een gebeurtenis die je enerzijds nog meer toekomstgericht maakt en je anderzijds doet terugdenken aan je eigen jeugd en aan onlosmakelijk daarmee verbonden herinneringen. Heel moeilijk, maar gelijkertijd bevredigend moet het zijn om daaraan op zo'n bijzondere wijze uitdrukking te kunnen geven.

Ellen weet goed te observeren, oog te hebben in de ruime betekenis van het woord.

Haar opleiders hadden op hun beurt oog voor haar, om niet te zeggen:

een oogje op haar.

Want afstuderen summa cum laude is nog steeds een in het oog lopende prestatie die het vermelden zeker waard is.

Voor Ellen is het teruggrijpen op haar jeugdjaren mijns inziens niet ingegeven door behoefte aan verwerking, noch aan een vlucht in nostalgie, maar eer en meer om haar jeugdjaren te verbeelden waaraan zij met fijne gevoelens terugdenkt.

Dan moeten we ons verplaatsen in het Oost-Brabantse Gemert, een dorp in een arme streek die gelijktijd zoveel warmte kende door de schilderachtige omgeving, sociale geborgenheid, roomse blijheid. Een dorp met prachtige langgevel-boerderijen, de kerk in het midden en het café er niet ver vandaan, de straten en het dorpsplein gedrapeerd met kinderkopjes, de paarden voor de ploeg, voor de melkkar, de groentekar en de kar van de petroleumboer, schillenboer en voddenboer.

Een regio waar de gedachtenwisseling over normen en waarden gebracht werd op het niveau van het geweten, dat op zijn beurt sterk beheerst werd door de Katholieke Kerk.

Een dorp dat lange tijd - misschien nog wel - de twijfelachtige eer had om uitgegroeid te zijn naar de meest verzuurde gemeente.

Ammoniak-uitstoot en andere negatieve effecten van de bio-industrie hebben hun sporen nadrukkelijk achter gelaten.

Michel van der Plas en Wim Sonneveld hebben een dergelijke ontwikkeling naar zgn. vooruitgang op onvergetelijke, indringende wijze verwoord en bezongen.

Bij het kijken naar datgene wat Ellen hier heeft ten toon gesteld moest ik denken aan de woorden van peter Struijcken, beeldend kunstenaar te Gorinchem.

Struijcken zegt: "De noodzaak en wenselijkheid van de verbeelding ligt vanzelfsprekend diep in ons en gaat aan de cultuur vooraf".

Ellen maakt geen werk met het primaire doel het te verkopen maar als resultante van een proces.

Wordt er wel werk van haar verkocht dan hoopt ze vurig dat mensen daar van gaan houden. Zij identificeert zich zo met haar werk, dat zij graag wil weten waar het zijn plek heeft gevonden.

Graag spreek ik de hoop uit dat Ellen door haar persoon en door haar werk een blijvend warm plekje bij velen van u zal weten te vinden. Hiermee verklaar ik deze expositie gaarne voor geopend.